

Per Aspera ad Astra

A Pécsi Tudományegyetem művelődés-
és egyetemtörténeti közleményei

2022/1

Per Aspera ad Astra

A Pécsi Tudományegyetem művelődés- és egyetemtörténeti közleményei
IX. évfolyam, 2022/1. szám

PER ASPERA AD ASTRA

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM MŰVELŐDÉS- ÉS EGYETEMTÖRTÉNETI KÖZLEMÉNYEI

Megjelenik évente kétszer
IX. évfolyam, 2022/1. szám

FELELŐS KIADÓ:

Miseta Attila, a Pécsi Tudományegyetem rektora

SZAKMAI TANÁCSADÓ TESTÜLET:

Ambrusné Kéri Katalin, F. Dárdai Ágnes (alapító főszerkesztő), Font Márta,
Jankovits László, Kajtár István, Kaposi Zoltán, Lénárd László,
Monok István, Szögi László, Vonyó József

FŐSZERKESZTŐ:

Polyák Petra

A SZÁMOT SZERKESZTETTE:

Gergely Zsuzsanna, Molnár Dávid

SZERKESZTŐSÉG:

Dezső Krisztina, Gergely Zsuzsanna, Kohári Gabriella,
Lengvári István, Méreg Martin, Molnár Dávid, Pálmai Dóra

LEKTOR:

Müller Péter, Pilkhoffer Mónika, Szijártó Zsolt

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Pató Diána, Szilágyi Mariann

TÖRDELŐSZERKESZTŐ:

Acél Róbert

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont – Történeti Gyűjtemények Osztálya

7621 Pécs, Szepesy Ignác utca 3.

+36-72/501-600/22651

paaa.szerk@gmail.com

<https://journals.lib.pte.hu/index.php/paaa>

Borítóterv: Balogh Fanni

A borítón látható fotó forrása: Fortepan / Kereki Sándor

ISSN 2064-6038

10.15170/PAAA.2022.09.01.

Tartalom

TANULMÁNYOK

Alabán Péter

A dezindusztrializáció vizualitása: egy volt gyárváros, a munkáskolóniák és környezetük szociofotói a rendszerváltozás után..... 9

Kovács Krisztina

A modern nagyváros vizuális reprezentációi. Irodalom és fotóművészet kapcsolódásai 36

Milián Orsolya

„Nézzük a fényképet”: egy ikonikus sajtófotó ekphraszisa Farkas Péter Kreatúra című kisregényében 57

Perényi Roland

A fénykép és a film szerepe az első világháború utáni nemzetközi humanitárius akciókban 70

Terendi Viktória

A fotografikus képi struktúra alkotóelemei és jellemzőik – 20. századi családi fényképek példáin keresztül..... 90

Visy Beatrix

A fénykép mint mise en abyme – „prózaforodulat”, fotó a mise en abyme tükröződésében..... 113

MŰHELY

Dezső Krisztina

Egy huszadik századi pécsi orvos házaspár képi emlékei. Flerkó Béla és Bárdos Vera fotóalbumai 133

Fejér Zoltán György

Felfedezés és elhelyezés. Tanulások Dulovits Jenő fotóművész-feltaláló életművének feltárásakor 156

Pál Gyöngyi

A magyar fotóirodalom kartográfiája a posztmédiá korában 169

Peternák Anna	
„Homo mensura”	179
Újvári Dorottya	
<i>A fényképező erdélyi gróf: Teleki László hagyatéka</i>	190
Telek Ágnes	
<i>A (köz)gyűjteményi fotódigitalizálás helyzete és legújabb lehetőségei, különös tekintettel a Főfotó anyagára</i>	210

VISSZAPILLANTÓ

„Számomra a táj- és természetfotózás a legkedvesebb”. Interjú Mánfai György fotóművésszel (Az interjút készítette Dezső Krisztina és Gergely Zsuzsanna)	225
Domaniczky Endre	
<i>Mádl Ferenc kondoleáló levele Benedek Ferenc özvegyének (forrásközlés)</i>	250

SZEMLE

Baliga Violetta	
<i>Az első magyar nemzeti fényképgyűjtemény alapköve, Rosti Pál Fényképi Gyűjteménye</i>	270

Content

STUDIES

Péter Alabán

The Visuality of Deindustrialization: Social Documentary Photography of a Former Factory Town, Worker Colonies and their Environment after the End of Communism in Hungary 9

Krisztina Kovács

Visual Representations of the Modern Metropolis. Interconnections of Literature and Fine Art Photography..... 36

Orsolya Milián

“We are looking at the photograph”: An Ekphrasis of an Iconic Press Photograph in Péter Farkas’ Short Novel Entitled “Creature”..... 57

Roland Perényi

The Role of Photography and Film in Post-World War I International Humanitarian Operations 70

Viktória Terendi

Components of a Photographic Pictorial Structure and their Characteristics – through Examples of 20th Century Family Photographs..... 90

Beatrix Visy

The Photograph as Mise en Abyme – „prose turn”, Photography as a Reflection of Mise en Abyme 113

COMMUNICATIONS

Krisztina Dezső

Visual Memories of a 20th doctor couple from Pécs. Photo albums of Béla Flerkó and Vera Bárdos 133

Zoltán György Fejér

Invention and Deployment. Conclusions of the Oeuvre of Photographer Jenő Dulovits 156

Gyöngyi Pál

Overview of Hungarian Photo literature in the Contemporary Post-media Age 169

Anna Peternák	
„ <i>Homo mensura</i> ”	179
Dorottya Újvári	
<i>The Transylvanian Photographer Count: The Legacy of László Teleki</i>	190
Ágnes Telek	
<i>The Current State and Future Possibilities of Photo Digitization in Public Collections, Regarding the Főfotó Collection</i>	210

RETROSPECTIVE

„ <i>For me, landscape and nature photography is the dearest</i> ” Interview with Photographer György Mánfai (The interview was conducted by Krisztina Dezső and Zsuzsanna Gergely)	225
Endre Domaniczky	
<i>Condolence Letter of Ferenc Mádl to Ferenc Benedek’s Widow</i>	250

REVIEW

Baliga Violetta	
<i>The Cornerstone of the first Hungarian National Photography Collection, Pál Rosti: Photographic Collection</i>	270

TANULMÁNYOK
